ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
ආචාර්ය සුගත් මංජුල අමරසේන

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය 2018
ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍රය II කොටස

කාලය : පැය 03 යි.

- එක් කොටසකින් අවම වශයෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් වත් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න

'අ' කොටස

(1) (i) (අ) ව්‍යාපාර විවිධ අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා සිය ව්‍යාපාර කටයුතු මෙහෙයවයි. එවැනි අරමුණු 4 ක් දක්වන්න.
(ආ) නූතන ව්‍යාපාරික ලෝකයේ ඔබ දකින ප්‍රවණතා මොනවාද?

(ii) (අ) 'ගැනුම්කරුවන්, විකුණුම්කරුවන් හමුවන ඕනෑම ස්ථානයක් වෙළඳපලකි' මෙම ප්‍රකාශය පහදන්න.
(ආ) 'ව්‍යාපාර වලට අවශ්‍ය වන්නේ අවශ්‍යතා නොව, වුවමනායි' ඉහත ප්‍රකාශයට ඔබ එකඟවේද? අදහස් දක්වන්න.

(iii) (අ) ව්‍යාපාරයක පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා ගනුදෙනුකරුවන් හා ආයෝජකයන්ගෙන් ලැබෙන දායකත්වය දක්වන්න.
(ආ) තාක්ෂණික පරිසරයට ව්‍යාපාර වලට බලපෑම් කරන්නේ කෙසේද? අදහස් දක්වන්න.

(iv) (අ) ව්‍යාපාර, සමාජ වගකීම් ඉටුකිරීමට මෙතරම් උනන්දු වන්නේ ඇයි දැයි දක්වන්න.
(ආ) ව්‍යාපාරයක සේවකයන් හා සේව්‍ය පක්ෂ විසින් පිළිපැදිය යුතු ආචාරධර්ම 2 බැගින් දක්වන්න.

(v) (අ) රටක ආර්ථික ස්ථායිතාව ඇති කිරීමට රජය කටයුතු කරන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.
(ආ) පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යාපාර, රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ආකාර 4 දක්වන්න.

(2) (i) (අ) පාරිභෝගික ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට ව්‍යාපාරික ප්‍රජාවට දායක විය හැකි ආකාර 4 ක් දක්වන්න.
(ආ) ප්‍රමිති ක්‍රියාත්මක වීමෙන් රටකට ලැබෙන ප්‍රතිලාභ 4 ක් දක්වන්න.

(ii) (අ) හවුලකට ඇති ශක්තීන් මොනවාදැයි දක්වන්න.
(ආ) සීමාසහිත පොදු සමාගම් වැඩිවීම තුළින් ආර්ථිකයට අත්වන ප්‍රතිලාභ දක්වන්න.

(iii) (අ) වරලත් ව්‍යාපාර ජනප්‍රියවීමට බලපා ඇති හේතූන් 4 ක් දක්වන්න.
(ආ) අක්වෙරළ සමාගම් හා විදේශ සමාගම් අතර ඇති සමානකම් හා අසමානකම් 2 බැගින් දක්වන්න.

(iv) (අ) ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම ආණ්ඩුව හා පළාත් පාලන ආයතන මෙහෙයවන ව්‍යාපාර වෙන වෙනම දක්වන්න.
(ආ) ව්‍යවසායකයින් බිහිවීමට බලපෑ සාධක 04 ක් දක්වන්න.

(v) (අ) සමාජීය ව්‍යවසායකත්වය තුළින් ව්‍යවසායකයකු අපේක්ෂා කරන ප්‍රතිලාභ 02 ක් දක්වන්න.

OpenLearning @ University of Sri Jayewardenepura Powered by Japura Media

(ආ) කුඩා ව්‍යාපාර දිරිගැන්වීම සඳහා රජයකට ලබාදිය හැකි දිරිගැන්වීම් ක්‍රම 4 ක් දක්වන්න.

(3) (i) (අ) ව්‍යාපාර විකාශනයේ යුග 4 ක් දක්වන්න.

(ආ) ව්‍යවහාර මුදල් වලට සාපේක්ෂව, විද්‍යුත් මුදල් ජනප්‍රිය වීමට හේතු 4 ක් දක්වන්න.

(ii) (අ) චෙක්පතක් පිටසන් කරන අවස්ථා 2 ක් දක්වන්න.

(ආ) ව්‍යාපාරික උපදෙස් දීමට අමතරව ව්‍යාපාරික බැංකුවක්, තම ගනුදෙනුකරුවන්ට සපයන සේවා 2 ක් දක්වන්න.

(iii) (අ) පිළිබිඹු ගත චෙක්පත් භාවිතය තුළින් වාණිජ බැංකුවලට අත්වන ප්‍රතිලාභ කවරේද?

(ආ) අන්තර්ජාල බැංකුකරණය තුළින් ගනුදෙනුකරුවන්ට සපයන සේවා 2 ක් නම් කරන්න.

(iv) (අ) ජීවිත රක්ෂණය, දේපල රක්ෂණයෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේදැයි දක්වන්න.

(ආ) වාහනයක් මිලදීගත් නිමල්ට රක්ෂණය පිළිබඳ දැනුමක් නොමැත. වාහනය සම්බන්ධව ලබා ගත හැකි රක්ෂණ ඔප්පු වර්ග දක්වන්න.

(v) (අ) රක්ෂණ තැරැව්කරු හා රක්ෂණ නියෝජිතයා යනු කවුද? විමසන්න.

(ආ) රක්ෂණ වෙළඳපලේ ක්‍රියාත්මක පාර්ශව නම් කරන්න.

(4) (i) (අ) GPS තාක්ෂණය, ව්‍යාපාරවලට කොතරම් වැදගත් වේදැයි දක්වන්න.

(ආ) මහාමාර්ග ප්‍රවාහනයට සාපේක්ෂව, අධිවේගී මාර්ග ප්‍රවාහනයේ වාසි හා අවාසි දක්වන්න.

(ii) (අ) ව්‍යාපාරික කටයුතු කාර්යක්ෂමව පවත්වා ගැනීමට සන්නිවේදනය උපකාරී වන ආකාරය පහදන්න.

(ආ) වාචික සන්නිවේදනයට සාපේක්ෂව ලිඛිත සන්නිවේදනය වැදගත් වන්නේ කෙසේද? කවර අවස්ථාවලදීද?

(iii) (අ) වෙළඳපල තුළ කටයුතු කරන තොග වෙළඳුන් 4 ක් නම් කරන්න.

(ආ) තොග වෙළඳුන්ගෙන් නිෂ්පාදකයාට සැලසෙන සේවාවන් 4 ක් දක්වන්න.

(iv) (අ) තම නිෂ්පාදිතයක් විදේශ වෙළඳපළට අපනයනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන සහන්ට ඊට අදාළ අපනයන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව අදහසක් ලබා දෙන්න.

(ආ) දේශීය, විදේශීය වෙළඳපල දෙකම ජයගැනීමට වර්තමාන ව්‍යාපාරිකයන් ක්‍රියා කරන්නේ ඇයිදැයි දක්වන්න.

(v) (අ) අන්තර්ජාතික වෙළඳාමේ දියුණුවට පිහිටුවා ඇති කලාපීය වෙළඳ ගිවිසුම් 02 ක් හා සංවිධාන 2 ක් නම් කරන්න.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් කාර්යයන් 4 ක් සඳහන් කරන්න.

'ආ' කොටස

(5) (i) (අ) ව්‍යාපාරයක කළමනාකරුවන් ගනු ලබන තීරණ සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වන සාධක 4 ක් දක්වන්න.

(ආ) කළමනාකරුවකු 'සහයෝගිතාව ගොඩනගන්නකුගේ කාර්යය' හා 'කතිකාකරන්නකුගේ කාර්යය' යනාදියේ නිරත වනු අප දැක ඇත්තෙමු. එහි අදහස උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

(ii) (අ) තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී කළමනාකරුවකු මුහුණපාන ගැටලු 04 ක් දක්වන්න.

(ආ) සැලසුම් සකස් කිරීමේදී සෑම මට්ටමකම කළමනාකරුවන් ඊට සහභාගී වීමෙන් අත්වන ප්‍රතිලාභ 04 ක් දක්වන්න.

(iii) (අ) ව්‍යාපාරයක දෙපාර්තමේන්තු ඇති කිරීමෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ මොනවාදැයි දක්වන්න.

(ආ) ව්‍යාපාරයක බලතල පැවරීමේදී සලකා බලන සාධක 04 ක් දක්වන්න.

(iv) (අ) ව්‍යාපාරයක තනතුරු දක්වමින් උස් පාලන ව්‍යුහයක් ඇඳ පෙන්වන්න.

(ආ) සාර්ථක නායකයකු යනු 'කාර්යය අභිමුඛ නායකත්වය හා සේවක අභිමුඛ නායකත්වය' යන අන්ත දෙකම ගමන් නොකර මධ්‍යස්ථාන ක්‍රියා කරන්නෙකි. මේ පිළිබඳ ඔබේ අදහස් පැහැදිලි කරන්න.

(v) (අ) ව්‍යාපාර ආයතනයකට පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු වැදගත් වන්නේ ඇයි දැයි දක්වන්න.

(ආ) ව්‍යාපාර කටයුතුවලදී ඉදිරිපෝෂණ පාලනය, පසුපෝෂණ පාලනයට වඩා වැදගත් වන්නේ ඇයිදැයි දක්වන්න.

(6) (i) (අ) නිෂ්පාදන ඉංජිනේරුකරණය තුළ සිදුවන්නාවූ ක්‍රියාවලින් (කාර්යයන්) 4 ක් දක්වන්න.

(ආ) ප්‍රවාහ නිෂ්පාදනයේදී, නිෂ්පාදන කළමනාකරු මුහුණ පෑමට සිදුවන අභියෝග 4 ක් දක්වන්න.

(ii) (අ) එහාමෙහා ගෙනයාමට අපහසු, මහා පරිමාණ ආයෝජන වශයෙන් නිෂ්පාදනය කරන නිෂ්පාදිත සඳහා වඩාත් සුදුසු වන නිෂ්පාදන පිරියත නම් කර, එකී පිරියත සැලැස්මක් යටතේ නිපදවන නිෂ්පාදිත 2කට උදාහරණ දෙන්න.

(ආ) අතිරික්ත තොගයක් පවත්වාගෙන යාමෙන් ව්‍යාපාරයට මුහුණපෑමට සිදුවන අවාසිදායි තත්ත්වයන් 4 ක් දක්වන්න.

(iii) (අ) සිරි සමාගමේ උපුටාගත් තොරතුරු පහත වේ.

උපරිම ද්‍රව්‍ය භාවිතය	3000
අවම ද්‍රව්‍ය භාවිතය	1000
සාමාන්‍ය ඇණවුම් කාලය	මාස 3
යළි ඇණවුම් ප්‍රමාණය	500

(1) යළි ඇණවුම් මට්ටම.

(2) උපරිම තොග මට්ටම ගණනය කරන්න.

OpenLearning Powered by Japura Media

(ආ) භාණ්ඩයේ ගුණත්වයට අයත් අංග 4 ක් දක්වන්න.

(iv) (අ) අලෙවි මිශ්‍රයේ විචල්‍යයක් වන ස්ථානය හෙවත් බෙදාහැරීමේ වැදගත්කම පහදන්න.

(ආ) වර්තමානයේ බොහෝ ව්‍යාපාර නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණ අනුගමනය කරයි. මේ උපක්‍රම තුළින් ව්‍යාපාර අපේක්ෂා 04 ක් දක්වන්න.

(v) (අ) අලෙවිකරණය, පාරිභෝගිකයාට හා ආර්ථිකයට වැදගත් වන ආකාර 2 බැගින් දක්වන්න.

(ආ) ව්‍යාපාරයක් තම නිෂ්පාදන ඉදිරිපත් කිරීමට ඉලක්ක තෝරා ගන්නේ ඇයි දැයි පහදන්න.

(7) (i) (අ) ව්‍යාපාරිකයා තම නිෂ්පාදිතයේ සන්නම කෙරෙහි දැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමට හේතු 4 ක් දක්වන්න.

(ආ) නිෂ්පාදිතයාට මිලක් තීරණය කිරීමේ පරමාර්ථ 4 ක් දක්වන්න.

(ii) (අ) විකුණුම් ප්‍රවර්ධන ක්‍රම 4 ක් හා ඍජු අලෙවිකරණ ක්‍රම 4 ක් දක්වන්න.

(ආ) අලෙවි කළමනාකරු තම නිෂ්පාදනය ප්‍රචාරණය කිරීම තුළින් ළඟාකර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන අරමුණු 4 ක් දක්වන්න.

(iii) (අ) මූල්‍ය කළමනාකරු තම ව්‍යාපාරයට මූල්‍ය සම්පාදනය කරගන්නා ඍජු මාර්ග හා වක්‍ර මාර්ග 4 බැගින් දක්වන්න.

(ආ) ආයෝජන තීරණයක් ගැනීමේදී සලකා බලන මූලික කරුණු 4 ක් දක්වන්න.

(iv) (අ) කොටස් වෙළඳපලේ ආයෝජනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන පුද්ගලයකුට කොටස් තැරැව්කාර සමාගම් සහය වන්නේ කෙසේදැයි පහදන්න.

(ආ) පහත ඒවා කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

- සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාව.
- අන්තර්බැංකු ඒක්ෂණ ණය වෙළඳපල.

(v) (අ) රැකියා නිර්මාණය යනු කුමක්ද?

රැකියා නිර්මාණයේදී භාවිතා කරන උපක්‍රම 2 ක් වූ රැකියා විස්තාරණය හා රැකියා පෝෂණය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

(ආ) ව්‍යාපාරයක සේවක හිඟයක් පැන නැගුණ විට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග 4 ක් දක්වන්න.

(8) (i) (අ) ව්‍යාපාරයක් මිනිස් බල සැලසුම් කිරීමේ අරමුණු 4 ක් දක්වන්න.

(ආ) ව්‍යාපාර ආයතනයකට සේවක ආකර්ෂණය කරගත හැකි අභ්‍යන්තර හා බාහිර ක්‍රම 2 බැගින් දක්වන්න.

(ii) (අ) අන්තර්ජාලයෙන් සැපයෙන සේවා 4 ක් දක්වන්න.

(ආ) ව්‍යාපාර ආයතනයකට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය භාවිතයෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රතිලාභ 04 ක් දක්වන්න.

(iii) (අ) පරිගණක ජාලයක පරිගණක සම්බන්ධ කර ඇති ආකාර අනුව ජාල වර්ග 4 ක් දක්වන්න.

(ආ) පහත ඒවා කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

(1) තොරතුරු පද්ධතිය

(2) දත්ත

(iv) (අ) ව්‍යාපාර සැලැස්මක ඇතුළත් අංග 4 ක් නම් කරන්න.

(ආ) ව්‍යාපාර සැලැස්මක් තුළින් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට අපේක්‍ෂා කරන පාර්ශව 4 ක් නම් කරන්න.

(v) (අ) ව්‍යාපාර සැලැස්මක මෙහෙයුම් සැලැස්ම තුළ අන්තර්ගත විය යුතු කරුණු 4 ක් නම් කරන්න.

(ආ) ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් ප්‍රකාශයක ඇතුළත් කරුණු 04 ක් නම් කරන්න.

OpenLearning © University of Sri Jayewardenepura Powered by Japura Media